

Feedback – hvorfor og hvordan

Martin Søland Klausen

Pointer – postulater

- Det handler ikke om feedback skal optimere/reparere på de data, man ikke er tilfreds med
- Feedback bliver ikke til god feedbackkultur kun ved at fortælle eleverne når de får det (altså feedback)
- Hvis feedback er et *appendiks* til unv, vil de forbedringer, I ønsker, ikke ske.
- Det handler om læringsmiljøet, det handler om undervisningen. Den undervisning, hvor eleven får mulighed for at se sin egen læreproces/progression på vej mod en bedre mestring af det hun skal lære.
- Det er ikke en vej eleven selv kan finde – og det er hjælpsomt, men ikke tilstrækkeligt at hun kender målet med timen. I skal tætttere på – gennem feedback.

Ændringer i pædagogikken

Germansk - åndsvidenskabelig tradition	Angelsaksisk tradition
Dannelse af mennesket	Uddannelse til nytte (fokus på elevudbytte)
Forskningsfokus afsløre magt og formulere kritik af systemet	Forskningsfokus på effekt af undervisning ift. elevernes læring
Det gode liv	Hvad virker bedst
Fokus på trivsel og omsorg (læring)	Fokus på læring (trivsel)
Den professionelle er dialog- og relationsorienteret (psykolog/coach)	Den professionelle læringsorienteret (læringsleder)
Undervisning/pædagogik symmetrisk – ligestilling og antiautoritær med <i>lav grad af synlighed ift. forventninger</i>	Undervisning/pædagogik asymmetrisk – <i>høj grad af synlighed</i> ift. læringsmål, succeskriterier og evaluering
Styret af ideologiske og filosofiske begrundede forestillinger om praksis	Styret af viden om hvad der virker bedst i praksis (nytte)

Læring og effekt

- Hvad har størst betydning for børn og unges læring?
- Hvad er det vi ønsker, børn og unge skal lære?
- Hvordan kan vi vide, om vores børn og unge lærer noget?
- Hvad vil vi gøre, når de ikke lærer?

Richard DuFour og Robert J. Marzano (2015), *Ledere af læring*, Dafolo

Påvirkningsfaktor	Placering/ effekt
Stilladsering	?
Tidlige indsatser	?
At udfordre ét niveau over faglig formåen	?
Feedback (formativ)	?
Mindfulness	?
Mobiltelefoner	?
Finansiering/økonomi	?
Samarbejdende lærerkultur (Collective teacher)	?
Kedsomhed	?

Påvirkningsfaktor	Effekt
Samarbejdende lærerkultur (collective teacher)	1,57 nr. 1
At udfordre ét niveau over faglig formåen	1,28 nr. 6
Stilladsering	0,82 nr. 16
<i>Feedback (formativ)</i>	<i>0,70 nr. 32</i>
Tidlige indsatser	0,44 nr. 100
Mobiltelefoner	0,37 nr. 129
Mindfulness	0,29 nr. 154
Finansiering/økonomi	0,21 nr. 185
Kedsomhed	-0,49 nr. 250

Evaluering og feedback bruges til bedømmelse

”Evaluering af og feedback til eleverne i gymnasiet er ofte summativ og centrerer sig om karakterer og bedømmelse. Derfor ser nogle elever feedback som et vurderingsredskab frem for et fremadrettet læringsredskab. Lærerne fortæller, at de skal øve sig i at undgå at udtrykke den feedback, de giver til eleverne, i bedømmelsestermer – også når eleverne ikke får karakterer. Bedømmelse alene indeholder ikke information om, hvordan eleverne kommer videre i deres faglige udvikling”

EVA (2017) Feedback som en integreret del af undervisningen – en vidensopsamling, (s4.)

Undervisningen

"Litteraturen peger på, at det har positiv betydning for elevernes læring, når underviseren undersøger flere aspekter af elevernes forudsætninger for at lære:

- Elevernes faglige forudsætninger –
 - Elevernes interesser og nysgerrighed –
 - Elevernes tilgang til læring.
 - Bruger flere metoder til at få viden om elevernes forudsætninger."
- (EVA 2018, side 6)

1

Baseret på deres evner.

Lærer tilrettelægger undervisning og ser elevernes evner som forholdsvis upåvirkelige. Lærers ansvar er at undervise. Lærer er opmærksom på aktivitet.

2

Hvis de drager fordel af de muligheder vi giver dem.

Lærer tilrettelægger undervisning og motiverer eleverne til at udnytte deres eget og undervisningens potentiale, så godt som muligt. Lærers ansvar er undervisning og støtte til motivation. Lærer er opmærksom på motivation.

3

Hvis vi skaber et gunstigt miljø for læring.

Lærer tilrettelægger undervisning og sikrer et godt læringsmiljø. Lærer tror på, at alle kan lære noget, når læringsmiljøet er trygt og befordrende. Lærer tror på vækstpotentiale og er opmærksom på læringsmiljø.

4

Hvis vi som skolefællesskab gør alt, hvad der skal til for at sikre deres læring.

Lærer tilrettelægger læring under hensyntagen til den enkelte elevs behov og tror på, at enhver elev kan udvikle sine faglige kompetencer. Lærer er opmærksom på egen og skolefællesskabets effekt på elevernes læring.

Planlæg for læring – ikke for aktiviteten

- "Eleverne lærer bedre, når de forstår, hvad de skal lære, og hvad der forventes af dem. Det er derfor vigtigt, at lærere udvikler og kommunikerer tydelige mål for undervisningen og kendetegn på målopnåelse, fremmer elevernes selvvurdering og giver tilbagemeldinger, som eleverne kan lære af."
- "Planlæg for læring - ikke for aktivitet. Jo tydeligere målet er, des bedre vil eleverne gøre det."

God undervisning – et kendetegn

- **4. AKTIVER DET, ELEVERNE VED I FORVEJEN**
- Forforståelsen er alfa og omega. Eleverne skal kunne relatere til det, læreren underviser i. Det er nemmere for eleverne at koble det nye med noget velkendt, hvis læreren inddrager elevernes erfaringer, hverdagsforestillinger og det, de har lært tidligere i undervisningen.
- *Tip: Aktiver elevernes forforståelse fx ved at sætte dem til at summe et par minutter to og to over det nye tema, I skal i gang med.*

Fra summativ til formativ feedback

Fra bedømmelse til samtaler med fokus på læring:

- Undersøgende, reelt nysgerrige spørgsmål
- Opmærksomhed på at fastholde fokus på indsatser i forhold til elevers læring og progression
- Fastholdelse af feedback gennem systematik

Formativ feedback (I)

- Bygger bro mellem undervisning og læring
- Hvad var aktiviteten – og hvad er den intenderede læring for eleven?
- Har fokus på at hjælper eleven til en læringsstrategi – hvordan er mit næste skridt?
- Indgår i lærerens løbende (formative) evaluering – og kan derfor forandre undervisning
- Indgår dermed i lærerens beslutningsgrundlag.
- Er et tankesæt om hvad undervisning er

Formativ feedback (II)

- Simpel, mundtlig og med det samme, så eleven kan handle.
- Feedback være forståelig (ikke ubegrundet, forvirrende).
- Konkret og specifik i fht det eleven er i gang med. (og derfor mål i unv)
- Feedback i trygge rammer
- Elev til elev feedback.
- Fejl på vej mod mestring er ok.
- Feedback er et samarbejde

Formativ feedback (III)

Hjælp eleven med svar på disse spørgsmål

- Hvad forsøger jeg at opnå? (bagud)
- Hvor store fremskridt har jeg gjort? (nutid)
- Hvad er det næste, jeg bør gøre? (fremtid)

Sagt på en anden måde:

- Hvor er jeg?
- Hvor skal jeg hen?
- Hvordan lukker jeg gabet derimellem?

Arbejdsspørgsmål

Fase 1: Undersøgelse (10 min)

a) På en skala fra 1 -5: I hvor høj grad undervises eleverne på afdelingen i praksis ud fra målstyret læring/synlige læringsmål?

Hvilke data trækker I på til besvarelsen?

b) På en skala 1-5: I hvor høj grad bruges feedback formativt?

Hvilke data trækker I på til besvarelsen?

Fase 2: Vurdering (10 min)

Ud fra 1 og 2: Hvad har bevirket at I er kommet fra "2 til 3"?

Fase 3: Indsats/tiltag (10 min)

Hvad vil være næste realistiske, ambitiøse skridt?

Hvordan kan ledelsen understøtte at det sker?

Plenum (10 min)